

ZNP zahteva razrešitev Todorovske

Združenju novinarjev in publicistov (ZNP) je generalnega direktorja RTV Slovenija **Igorja Kadunca** in programski svet pozvalo k razrešitvi k varuhinji pravic gledalcev **Ilinke Todorovske** zaradi sodelovanja s tajno policijo v času komunizma in dvojnih meril pri svojem delu. Poziv so poslali pred sejo programskega sveta, ki bo v ponedeljek odločal, ali bo direktorica televizije postala **Katja Šeruga**, pozneje pa bodo govorili tudi o poročilu Todorovske za obdobje junij avgust.

Spor o množičnih poveljnih pobojih

DEŽMANOV ODGOVOR O ZVEZI NORCEV IN CEREBRALNIH PARALIZIRANCIH

Peter Jančič | 27/08/2018

Predlagal pa sem le, da naj zvezo norcev ustanovijo tisti, ki imajo cerebralno paralizo in

so čustveni invalidi, je Dežman odgovoril na »zahtevo za preklic izjav in javno

[Read More](#)

Pod to točko se skriva [presoja intervjuja Jožeta Možine z dr. Jožetom Dežmanom](#). Ko je zgodbo o sodelovanju Todorovske s SDV objavil tednik Reporter je Todorovska poročanje zanikala in med drugim zapisala: "Medtem ko avtor članka navaja mnenja, da naj bi se vpis pod to številko nanašal na registrirane vire SDV, ki so k sodelovanju privolili, in so bili z vednostjo zaupniki te službe, pa zamolči dejstvo, ki so ga potrdila tudi

slovenska sodišča, da pomen šifer ni znan in da gre torej le za ugibanja.”

Zaradi intervjuja **Jožeta Možine**, v katerem je **Jože Dežman** govoril tudi o množičnih povojnih pobojih ujetnikov, ki jih je brez odločanja sodišč izvedla partizanska vojska, trupla pa poskušala sistematično skriti in prikriti, tudi v Hudo Jamo, je več ostrih protestnih pisem napisal šef zveze borcev **Tit Turnšek**. Zahteval je celo ukinitvev oddaj nekdanjemu direktorju televizije Možini in ukinitvev programov javne TV. Turnšek ki je zatrdil, da so o teh množičnih povojnih pobojih odločali sodniki, ima na javno TV vpliv, na njegova pisma je generalni direktor Kadunc osebno odgovarjal in [ga tudi povabil na pogovor k sebi](#). Na očitke Turnška, ki je napovedal tudi tožbo, je šef vladne komisije za povojne poboje Dežman odgovoril. Odgovor lahko [preberete tukaj](#). Zakaj bo razprava programskega sveta v ponedeljek pomembna, je Kadunc v enem od pisem, v katerem odgovarja na Turnškove zahteve, kako mora ravnati javna TV, zapisal tako: “Oddaja Pričevalci je predvidena tudi za prihodnje leto, ali bo dr. Možina tudi v naprej vodil Intervju, pa je odvisno od urednice oddaje in odgovorne urednice Informativnega programa Televizije Slovenija. Seveda pa mora tudi dr. Možina voditi intervjuje v skladu z uredniško zasnovo in načeli javne RTV Slovenija, brez podobnih napak, kot so v intervjuju z dr. Dežmanom nesporno bile. O tem govori tudi poročilo varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev. Takšno stališče bom zagovarjal na Programskem svetu in upam, da bom dobil podporo.”

ZNP: Koga varuje varuhinja?

Tit Turnšek z bivšo obrambno ministrico Andrejo Katič podpisuje, da bo država sofinancirala Zvezo borcev. Katičeva je devetim veteranskim organizacijam letos razdelila 1,5 milijona evrov. Največ, več kot pol milijona, Zvezi borcev, ki je imela v socialističnem sistemu status politične organizacije z zastopniki v skupščinah in je bila med voditelji totalitarne Jugoslavije, ko so bile druge politične stranke prepovedane. Več o delitvi denarja [najdete tukaj](#). Foto: posnetek je objavilo ministrstvo za obrambo.

Celotna zahteva ZNP Kaduncu in programskemu svetu RTV Slovenija je takšna:

“Pri Združenju novinarjev in publicistov (ZNP) z zaskrbljenostjo spremljamo napade na novinarja TV Slovenija dr. Jožeta Možino v zvezi z nedavno oddajo Intervju, v kateri je gostil zgodovinarja dr. Jožeta Dežmana, in njegovo oddajo Pričevalci. Na stran tistih, ki se jim zdi predstavitev zgodovinskih dejstev glede revolucije, ki so jo slovenski komunisti izvedli pod krinko narodnoosvobodilnega boja, nesprejemljiva, se je na žalost postavila tudi varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija (RTVS) ga. Ilinka Todorovski. Sprašujemo se, katere gledalce in poslušalce varuhinja dejansko varuje. Moti nas namreč, da varuhinja ne ukrepa, ko bi morala, ukrepa pa, ko ni nobenega

razloga, pa še takrat pri presoji uporablja dvojna merila. Pri tem izpostavljamo februarški nastop gostje **Svetlane Slapšak** v oddaji Panoptikum, v katerem je ta desnico obtožila sledenja stalinizmu in simpatiziranja z nacizmom, in komentar novinarja **Mateja Šurca** v avgustovski radijski oddaji Labirinti sveta, v katerem je dejal, da bosta v primeru, da levici ne bo uspelo sestaviti vlade, v Sloveniji zavladal klerofašizem. Ga. Ilinka Todorovski je nastop Slapšakove ocenila kot njeno osebno mnenje, pri komentarju Šurca pa se je strinjala, da gre za žanr komentarja, kjer je dovoljeno več (ob siceršnji ugotovitvi, da bi moral Šurc svojo trditev argumentirati). V obeh primerih je predlagala le razpravo o poklicnih merilih znotraj uredništva. Veliko bolj ostro je nastopila, ko je šlo za Možinin intervju z Dežmanom. Med drugim je opravila natančno presojno členov poklicnih meril in programskih standardov in mu očitala, da jih je kršil. Priporočila je razpravo odgovornih urednikov o poklicnih merilih in razpravo o odgovornosti. Gre za očitno dvojna merila, ki si jih varuhinja, ki bi morala ohraniti distanco v tovrstnih presojah, ne bi smela privoščiti.

K zahtevi za njeno razrešitev nas žal napeljujejo tudi podatki, ki so prišli na dan in postavljajo pod vprašaj njen položaj varuhinje. Mediji so namreč razkrili, da je v Centralni aktivni evidenci RSNZ iz leta 1987 ga. Todorovski zabeležena kot registrirani vir Službe državne varnosti (SDV), tajne politične policije nekdanjega nedemokratskega sistema. Gre za službo, ki je sistematično kršila človekove pravice in bila udarna pest nekdanjega režima. Varuhinja sicer vsakršno sodelovanje z SDV in dajanje informacij tej službi kategorično zanika, vendar velja poudariti, da so sodišča omenjeno evidenco že ocenila kot verodostojen vir in je postala tudi del gradiva Arhiva RS. Tudi eden od originalnih dokumentov SDV, ki ga hrani Arhiv RS, potrjuje, da je imela ga. Todorovski glede na številko zbirnega dosjeja v SDV status registriranega vira.

Zato obstaja najmanj utemeljen sum, da je omenjena res sodelovala z SDV, kar jo po našem prepričanju izključujoč

razlog za položaj varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev. Kot je zapisano v Pravilniku o delovanju varuha pravic gledalcev in poslušalcev RTVS, mora delovanje varuha temeljiti na načelih neodvisnosti, nepristranskosti in verodostojnosti, v ZNP pa temu dodajamo še, da mora biti varuh oseba, zavezana demokratičnim vrednotam.

V skladu z zapisanim zato direktorju RTVS in programskemu svetu RTVS predlagamo, da go. Todorovski razrešita s položaja varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev RTVS, s čimer bi povrnili vsaj del zaupanja v ta izjemno pomemben javni medij. Primerno bi se nam zdelo, da bi njen odstop zahtevali tudi zaposleni znotraj RTVS.

Upravni odbor ZNP, 19. september 2018"

Glede na ostre obtožbe o domnevnem sodelovanju s tajno službo, kar je za novinarja problematično tudi, če bi šlo za tajno službo demokratične države, denimo danes s Sovo, sem za odziv prosil tudi **Ilinko Todorovsko**. Takoj, ko prejmem odziv, bo objavljen.

Demanti Reviji Reporter

Ko so v Reviji reporter objavili zgodbo, da bi naj sodelovala s tajno službo v prejšnjem sistemu, se je Todorovska odzvala tako:

“Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev, Ilinka Todorovski, kategorično zanika sodelovanje z nekdanjo Službo državne varnosti, zato je od odgovornega urednika tedenskega magazina Reporter zahtevala objavo popravka na članek z naslovom »Ilinka Todorovski kot registrirani vir SDV« ter na članek na spletnem mestu magazina z naslovom »(EKSKLUZIVNO!) Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Ilinka Todorovski kot registrirani vir SDV«, in sicer zaradi posega v njene pravice in interese ter zavajanj, ki krnijo njen ugled, ter z namenom bistvene dopolnitve navedb v objavljenem besedilu.

Prikaz nasprotnih dejstev:

ILINKA TODOROVSKI: KAJ POMENI CAE SDV 0014000?

Tednik Reporter je v tiskani izdaji 13. avgusta in pred tem tudi na svoji spletni strani www.reporter.si v članku z naslovom »Ilinka Todorovski kot registriran vir SDV« poročal, da sem bila leta 1987 vpisana v Centralno aktivno evidenco Službe državne varnosti (CAE SDV) pod številko 0014000-05907. Tega doslej nisem vedela, a sem podatek preverila v Arhivu Republike Slovenije in drži. Netočna in zavajajoča pa je zapisana razlaga tega podatka. Medtem ko avtor članka navaja mnenja, da naj bi se vpis pod to številko nanašal na registrirane vire SDV, ki so k sodelovanju privolili, in so bili z vednostjo zaupniki te službe, pa zamolči dejstvo, ki so ga potrdila tudi slovenska sodišča, da pomen šifer ni znan in da gre torej le za ugibanja. V Arhivu Republike Slovenije, ki hrani gradivo SDV, so izrecno potrdili, da ne obstaja šifrant ali soroden dokument, »ki bi pojasnjeval način vpisovanja in vodenja evidence oziroma natančen pomen njenih šifer«.

Članek tako s pomanjkljivim in enostranskim prikazom ter kategoričnim zapisom v naslovu in besedilu bralce zavaja, da o naravi mojega vpisa v CAE ni mogoče dvomiti, kar je tendenciozno in škodoželjno. Članek me tudi poklicno diskreditira, ko vpis v CAE povezuje z mojim sedanjim delom in mi pripisuje pristransko obravnavo zadeve Intervju/Dežman. To ne drži. O zadevi sem kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev napisala mnenje in priporočila, ki slonijo na Programskih standardih in Poklicnih merilih novinarske etike, ter poudarila dolžnost, da RTV Slovenija tematike narodove zgodovine, ki delijo tako stroko kot javnost, obravnava strpno, spoštljivo, argumentirano in rahločutno.

Ilinka Todorovski"